

Naqqiut

14.08.2024-meersumut taarsiut

(Akileraartartunut pitsannguutit pillugit ilanngussisoqarpoq)

Uunga siunnersuut: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaannik, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik kiisalu sulisoqarnermut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaannik allannguinnessamut Inatsisartut inatsisaat
(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut**Siullermeerneqarnera**

Manna Naalakkersuisut sinnerlugit akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut saqqummiuppara.

Siunnersuummi anguniagaq pingaarneq tassaavoq akileraartarnermut aaqqissuusseqqinnissamik isumaqatigiisummi sammivik 2-p - *Tamatta nunarput najoruminarnerulersitsigu* aningaasalerneqarnissaa.

Ukiorpaalunni inummut akileraarutit aaqqissoqqinneqarnissaa ujartorneqarpoq. Aaqqissuusseqqinnissamut tunngatillugu tunngaviit aamma siunnersuutit arlallit oqallisigineqarput.

Aaqqissuusseqqinnissamut pingaarnertut anguniakkat tassaapput, inuussutissarsiornermik pitsanngorsaanissaq, naligiinnginnermik annikillisaaneq sulinerullu akilersinnaanerunerata qularnaarnissaa. Tamatuma saniatigut akileraartarnermut isumaqatigiisummi anguniagaq aamma tassaavoq, akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnerup nunatta piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut attassisinnaaneq taavalu akileraartarnerup aaqqissuusaa patajaatsumik tunngaveqarnissaa.

Siunnersuutit pingaarnarpaartai naatsumik taassavakka.

Siullermik inummut ilanngaati ukiumut 12.000 kr.-nik qaffanneqarnissaa siunnersuutaavoq. Tamanna aningaasarsialinnut tamanut, ilanngaammik atuilluarnissamut naammattumik aningaasarsialinnut, agguarlugu ukiumut 5.160 kr.-nik isertitaqarnerulersitsivoq.

Siunnersuummi suliffeqarnermut ilanngaati qaffanneqarneranik aamma allanngortinneqarneranik nassataqarpoq.

Akiliutigisartagaq 11.095 kr.-t missaanik, tassa 2024-mi 4.655 kr.-nit, 2025-mi 15.750 kr.-nut, qaffassasoq siunnersuutaavoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutaavoq aamma suliffeqarnermut ilanngaat siusinnerusumik sukkanerusumillu atorunnaartassasoq, taamaasilluni 500.000 kr.-t sinnerlugit isertitaqarnermi atorunnaartassalluni.

Siunnersuutitigut naatsorsuutaavoq, akileraartartut 23.000-it missai suliffeqarnermut ilanngaatitigut aningaasarsiaqarnerulissasut. Akileraartartut 6.000-it sinnilaarlugit ullumimut sanilliullugu suliffeqarnermut ilanngaataat appassaaq. Tamanna 440.000 - 630.000 kr.-t akornanni isertitalinnut pingaarnermik atuuppoq.

Aaqqissuusseqqinneq ataatsimut isigigaanni, 70.000 kr.-t sinnerlugit isertitalinnut tamanut isertitaqarnerulersitsissaaq. Tamanna annikinnerusumik suliffeqarnermut ilanngaatilinnut ilanngaateqanngitsunulluunniit aamma atuuppoq. Aaqqissuusseqqinnerup kingunerisaattut, akileraartartut tamarmik 82%-ii katillugit isertitaqarnerulissapput. Akileraartartut tamarmik 18 procentii isertitai taamaaginnassapput. Tamatumani akileraartartut ukiumut 58.000 kr.-t ataallugit isertitalit pineqarput. Ilanngaatilli allanngornerisa kingunerisaattut ilai isertitakinnerulissapput. Naatsorsuutaavoq, tamatumani pineqartut 1 procentimit minnerusut.

Aaqqissuusseqqinnermi pissarsisussaannerpaat tassaapput innuttaasut akileraartartut 150.000 aamma 300.000 kr.-t akornanni isertitaqartartut. Ilaasa isertitaat akileraarutit kingorna ukiumut 15.000 kr.-it missaannik qaffariassapput. Tassa akileraarutit kingorna qaammammut 1.200 kr.-t sinnerlugit pissarsiaqarnerulernissaat inatsimmi suliarineqarluni.

Tamatuma saniatigut sulisoqarnermut ilanngaammi pingaarnerit ilaat tassaavoq, ullumisut ukiumut ataasiaq akiliutaajunnaarluni qaammatikkaarlugit akiliutigisalernissaa. Inuiaqatigiit taamaasillutik pisortanit pissarsiaqarunnaarlutik sulisunngornermi, imaluunniit sulinerulernermi sukkanermik iluanaaruteqarsinnaalernissaat.

Siullermik pingaarnermik aningaasarsiallit allannguummit iluaqutserneqassapput. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut aningaasanik immikkoortitsivoq, taamaasilluni inuit amerlanerit suliffeqarnermut ilanngaammik, sapinngisamik piaarnerpaamik, akiliiffigineqartalissammata.

Aaqqissuusseqqinneq sulisoqarnermut akitsuutip 1 pct.-imi qaffanneratigut aningaasalersorneqassaaq. Tamatuma saniatigut, Nuuk Imeq A/S-ip puunik utertitsisarnermut aaqqissuusap allanngornerata kingunerisaattut matunissamut aalajangernerata kingunerisaattut, nunap avataanit imeruusaatinik eqqussuinerulernerup kingunerisaattut, puunut akitsuutitigut isertitat qaffanneratigut aaqqissuusseqqinneq aningaasalersorneqassaaq. Naggataatigullu 2024-mut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuummi aaqqissuusseqqinnissap piviusunngortinnissaanut sillimmasiisoqareerpoq.

Tamatumunnga aningaasaliineq aamma aneq tassaavoq 2025-mut ukiunullu tulliuuttunut Nunatta Karsiata iluanaarutissaanik annikillisaaneq. Aningaasaqarnikkut ingerlalluortoqarsimavoq, tassa aalisarnermi isertitat annertusimapput suliffissarsiortullu ikillutik. Ukiut kingusinnerusunut Nunatta Karsianut naatsorsuutit annertuumik sinneqartooruteqartoqarpoq. Naalakkersuisut maannakkut pissutsit pissutigalugit isumaqarput,

anigaasat innuttaasunut akileraarutitigut annikillisaanikkut, Nunattalu Karsianut sinneqartoorutiginaq, iluaqutinngorunik pitsaanerusoq.

Tamatuma saniatigut akileraarutitigut ilanngaatit ilaasa atorunnaarsinnerisigut annikitsumik anigaasaliisoqarpoq. Tamatumani meeqqanut aapparisanullu tapiissutinik akilersuinermi ilanngaatit pineqarput, kiisalu umiarsuarni sulisut nerisassanut anigaasartuuteqarnerunerini ilanngaat pineqarluni. Ilangaatinik atorunnaarsitsinermi siunertaq tassaavoq, akileraartarnermik aqqissuussap pisariillisaanissaa, tamatumanilu anigaasartuutitut ilanngaatit akileraartarnermik aqqissuussamut attuumassuteqanngitsut ilaatigut atorunnaarsinneratigut.

Naggasiullugu akileraartarnermik isumaqatigiisummi suliassaq, pingaarnermillu, inuussutissarsiornermut akileraartarnermik aqqissuusseqqinnissaq 2025-mi aallartittussaq tassa aqqissuusseqqinnissamut sammivik 5, naatsumik oqaaseqarfigilaassavara.

Inuussutissarsiornermut akileraartarnermik aqqissuusseqqinnissami pingaarneq tassaavoq, inuussutissarsiornermi pissutsinik pitsanngorsaanaq taamaasillunilu, anigaasaliinerunikkut, suliffinnillu amerlanernik pilersitsinikkut unammillersinnaassutsikkullu pitsanngorsaanikkut siuariarnissamut tunngavissiineq, tamannalu ulluinnarmi inuunermik aamma atugarisatsinnik pitsanngorsaalluni.

Aqqissuusseqqinnissamut kissaatit qularnanngitsumik amerlassapput, taamaammallu suliarni misissueqqissaarnerit aamma suliniutillu sunniutissaanik naatsorsuinerit pingaarnertigut tunngavigalugit pissasoq pisariaqarpoq. Akileraarutinik appaarnertit massakkut piumasarineqarunnangillat, kisiannili akileraartarnermut aqqissuussaq pisariinnerusoq, imaluunniit allannguutit anigaasaliinissamut kinguaariinnullu tullernut ingerlatsitsinermi tunngaviliisut pingaarnerusinnaapput.

Taamaammatt Naalakkarsuisut Inatsisartuni partiinik anguniakkat pillugit aamma taakkununga attuumassutilinnik suleqatiginninnissamut qilanaarput.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut Inatsisartunut suliassanngortippara.